

ketebe.com

ISBN: 978-625-7303-21-7

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

Ketebe Yayınları: 413

Menâkıb Dizisi

Yayın Yönetmeni
Furkan Çalışkan

Dizi Editörü
Yusuf Genç

Yayıma Hazırlayan
Dilârâ Yabul İşleyen

Düzeltili
Yasin Yılmaz

Kapak
Harun Tan

Mizanpaj
Nilgün Sönmez

Kapak Minyatürü
Nevin Yapıcı

1. BASKI

Mart 2021
İstanbul

Ketebe Yayınları
Sertifika No: 49619
Maltepe Mahallesi Fetih
Caddesi No: 6 Dk: 2
Topkapı 34010 İstanbul
Tel: 212.612 29 30
e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt
Seçil Ofset 100. Yıl Mahallesi
Matbaacilar Sitesi 4. Cadde No: 77
Bağcılar - İstanbul
Sertifika No: 44903
Tel: 212 629 06 15

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Hamzanâme

Hamzazâde Rüstem'in Cenk ü Cidali

H A Z I R L A Y A N

REYHAN ÇORAK - FEYZA BAŞGÖZE

KETEBE

Reyhan Çorak

Afyonkarahisar'da doğdu. Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "Sevgilide Göz, Kaş ve Kirpik Üzerine Benzetmeler" teziyle yüksek lisans yaptı. Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü'nde "16. Yüzyıl Şairlerinden Münimî'nin Manzum Siyer-i Nebî'si (cild: 2-3)" isimli teziyle de doktorasını tamamladı. Hâlen İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Türk İslâm Edebiyatı Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Feyza Başgöze

1985 yılında Erzincan'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Biyoloji Bölümü'nden mezun oldu. Özel bir hastanenin laboratuvar departmanında 4 yıl kadar hizmet verdi. Ardından Selami Ali Gençlik Merkezi'nde çalıştı. 2012 yılında Osmanlıca ile tanıştıktan sonra ilgi ve çalışma alanlarını ona göre düzenledi. Şu an Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Kültür ve Edebiyatı bölümde yüksek lisans yapmaktadır.

İçindekiler

HAMZANÂME

19. CILD

HAMZAZÂDE RÜSTEM'İN CENK Ü CİDALİ

Giriş.....	9
Karakterler.....	18
Firengîse Bânû ile Sühey'l'in Gâib Oluşunu Anlatır Hikâyedir.....	23
Râvî-yi Şîrîn-zebân Şöyle Rivâyet Eder ki...	26
Râvî-yi Şîrîn-zebân Şöyle Rivâyet Eder ki...	27
Karun ve Şehyal-i Zengî'nin Cengini Anlatır Hikâyedir.....	28
Îran-ı Âteş-efruz'un Kalesini Anlatır Hikâyedir	32
Râvî-yi Şîrîn-zebân Şöyle Rivâyet Eder ki...	33
Seyyâre'nin Kaleye Girmek Îçin Çaresini Anlatır Hikâyedir.....	34
Rüstem ile Seyyâre'nin Suret Değiştirmesini Anlatır Hikâyedir	35
Îran-ı Âteş-efruz'un Müslüman Oluşunu Anlatır Hikâyedir	38
Seyyâre-i Ayyar'ın Hulkûm-ı Ayyar'a Bend Urmasını Anlatır Hikâyedir.....	40

Hulkûm-ı Ayyar'ın Rüstem'e Zilzâl'in Nâmesini Getirişini Anlatır Hikâyedir	43
	
Rüstem ile Zilzâl'in Cengini Anlatır Hikâyedir	46
Zilzâl'in Mağlubiyetini Anlatır Hikâyedir	48
Zilzâl'in Müslüman Oluşunu Anlatır Hikâyedir	50
Seyyâre'nin İrsâl Şâh'ın Yanına Varmasını Anlatır Hikâyedir	50
Seyyâre-i Ayyar'ın Oyununu Anlatır Hikâyedir	52
Hulkûm-ı Ayyar'ın Zilzâl Şâh'ı Kaçırmasını Anlatır Hikâyedir	54
Zilzâl Şâh'ın İrsâl Şâh'la Karşılaşmasını Anlatır Hikâyedir	55
Rüstem'in İrsâl Şâh'ın Divanına Gelişini Anlatır Hikâyedir	56
Rüstem'in Zilzâl'i Kaçırmasını Anlatır Hikâyedir	57
İrsâl Şâh'ın Rüstem'in Ardından Gidişini Anlatır Hikâyedir	58
Amr-ı Ayyar'ın Ahvali Duymasını Anlatır Hikâyedir	60
Sâhibkirân'ın Ahvali Duymasını Anlatır Hikâyedir	61
Rüstem ile İrsâl Şâh'ın Cengini Anlatır Hikâyedir	63
İrsâl Şâh'ın İslâm'a Gelişini Anlatır Hikâyedir	64
Sehâb-ı Fireng'in İslâm'a Gelişini Anlatır Hikâyedir	65
Sehâb-ı Fireng ile Şehâb-ı Fireng'in Cengini Anlatır Hikâyedir	66
Dârâ'nın Hamza'nın Gelişini Haber Aldığını Anlatır Hikâyedir	67
Amr ve Seyyâre'nin Rahişleri Kaçırmasını Anlatır Hikâyedir	69
	
Rüstem ile Lenduha'nın Rahişleri Almasını Anlatır Hikâyedir	73

	Ebulfeth-i Ayyar'ın Olanları Anlamasını Anlatır Hikâyedir.....	75
	Mâlâberd-i Fireng'in Atlarının Kaybını Öğrenmesini Anlatır Hikâyedir	76
	Amr'ın Hilesinin Anlaşılmasını Anlatır Hikâyedir	77
	Amr'ın Rüstem ile Lenduha'ya Hilesini Anlatır Hikâyedir	79
	Rüstem ile Mâlâberd'in Cengini Anlatır Hikâyedir	81
	 Mâlâberd'in Halâsını Anlatır Hikâyedir	83
	 Jengâve'nin Nehnek-i Derya-nışın'ın Huzuruna Çıkmasını Anlatır Hikâyedir	87
	Nehnek-i Derya-nışın'ın Rüstem'in Geldiğini Haber Almasını Anlatır Hikâyedir	90
	 Rüstem'in Nehnek'in Derbendine Vâsilini Anlatır Hikâyedir	93
	Nehnek ile Rüstem'in Cengini Anlatır Hikâyedir.....	97
	Koca Nehnek'in Helâkını Anlatır Hikâyedir	100
	 Sâhibkîrân'ın Cenk Meydânına Gelişini Anlatır Hikâyedir	103
	Amr'in Nehnek-i Pîçe'ye Nâmeyi Ulaştırdığını Anlatır Hikâyedir.....	106
	Sâhibkîrân'ın Nehnek-i Pîçe Üzerine Varışını Anlatır Hikâyedir.....	108
	Sâhibkîrân'a Tâbî Erlerin Geçişini Anlatır Hikâyedir.....	109
	Rüstem ile Nehnek-i Pîçe'nin Cengini Anlatır Hikâyedir.....	112
	Nehnek-i Pîçe'yi İknayı Anlatır Hikâyedir	116

Merzûk Şâh'ın Olanları Duymasını Anlatır Hikâyedir.....	117
Nehnek-i Pîçe'nin Müslüman Oluşunu Anlatır Hikâyedir.....	118
Nehnek-i Pîçe'nin Tahtını Bulmasını Anlatır Hikâyedir.....	118
Merzûk Şâh'ın Olanları Öğrenmesini Anlatır Hikâyedir	120
Jengâve'nin Felihâ ile Mâlâberd'e Rast Gelmesini Anlatır Hikâyedir.....	121
Nehnek-i Pîçe'ye Nâmenin Gelişini Anlatır Hikâyedir	121
Nehnekzâde'nin Yola Revân Oluşunu Anlatır Hikâyedir.....	122
Nehnek-i Pîçe'nin Fireng Erleriyle Cengini Anlatır Hikâyedir.....	123
Jengâve'nin Hâlini Anlatır Hikâyedir	124
Merzûk Şâh'a Nâme Gönderilmesini Anlatır Hikâyedir	125
Kereb Gazi'nin Hâlini Anlatır Hikâyedir.....	129

Giriş

Hamzanâmelerde ana tema cihat ve cihat ahlakıdır. Muhteva bu konu üzerine kurulur, kaideler tamamen İslam'ın savaş anlayışı üzerine şekillenir. Cihat, metnin kurgusu içinde tamamen canlı tutularak işlenir. Okuyucuya veya dinleyiciye bahsi geçen konu, kitabı bilgi vermek maksadıyla değil, gazâ ruhunu ve hissiyatını canlı tutmak maksadıyla anlatılır.

Bu kitap, Hamzanâme serisinin 19. cildini ihtiva etmektedir. Konu itibariyle neredeyse tamamen cihat üzerine inşa edilmiş hareketli bir metindir. Sahnelerin sürekliliği hiç sekteye uğramadan devam eder. Cengin biri biter, biri başlar ve bu süreçte cihat kaidelerine titizlikle riayet edilir.

Cenkten önce İslam'a davet esastır. Şayet savaşmadan Müslüman olunursa makama, mala ve mülke dokunulmayacağı ilan edilir:

(...) Bâdehu ayağa kalkıp nâmeyi Merzûk Şâh'a Şâh da okuması için vezirine verdi. Yazılmış ki "Evvelinde nâm-ı Hüda saniyen medh-i Resul ahiren de benim Hamza-i Sâhibkirân! Sen Firengistan Şâhi Merzûk Şâh'sın. Namem sana ulaştığında kılıcımdan kaçip yanına varan Dârâ-yı Fireng ile Mâlâberd ve Felihâ'yı bağlayıp bana gönderesin. Bâdehu gelip sen de huzu-